

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumerează și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

La
Abonament lunar

pentru Decembrie st. v.

— cu prețurile din capul foii —

invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Vocea „Viennei“.

„Die Reichswehr“, cel mai de frunte organ militar al cercurilor vieneze competente, publică în numărul său dela 10 Decembrie n. sub titlul „Alivante politice?“ următorul prim articol:

Tot mai edificator devine spectacolul, pe care îl ofer desbaterile din dieta ungurească. Domnii deputați din stânga extremă a casei se îndeletnicesc cu un limbaj din măsura afară lămurit, în discursurile și întreprinderile lor ei calomniază fără genă și neconturbat dinastia și armata și cu o tihnă desevirată defaimă și batjocoresc organele și persoanele militare. Budgetul honveșimii și raportul ministrului de honveși despre nenorocita fabrică de arme „ungurească“, aceste sînt incidentele externe ale acestor murdare efuziuni de inimă, care înseși murdăresc pavăza de onoare a cavalerescii națiuni maghiare.

S'a mai pomenit, ca într'un stat constituțional, în ședință publică parlamentară, un reprezentant al poporului să vorbească despre Casa domnitoare ereditară așa, cum a vorbit dl Gavril Ugron? „Dela dezvoltarea puterii națiunii maghiare afirmă stăpânirea Habsburgilor aici și în Austria. Noi sîntem condamnați a ne întrepune pentru existența acestei stăpîniri!“ Și nu se aude nici un șgomot de indignațiune în casa de ședințe, care prin asemenea cuvinte devine pângărită, nici un cuvânt de respingere nu se aude de pe buzele președintelui și domnii miniștri șed tăcînd în comodele lor fotolii de catifea! Și s'a mai pomenit, ca într'un parlament, care se află pe terenul constituțional, să-și bată cineva pe față joc de armată, de insigniile ei, de spiritul ei tradițional, de glorioul ei trecut, ba chiar și de viitorul ei? Unul dintre domnii deputați declară fără nici o sfeală, că el nu are nici cea mai puțină încredere în armata comună, și întreaga „Înaltă casă“ par că ar împărtași aceste vederi. — Ministrul

de honveși spune, că se vor procura noue cartușiere și unul dintre preștimabilii domni strigă: „Da, — cu vulturul cu două capete pe burta!“ — Un alt deputat pretinde în batjocură, ca colorile negre-galbine, colorile Împăratului din Austria și ale armatei comune, să se pună pe țintele de pușcat ale honveșilor, căci atunci ar săi acestia să arete, cum trebuie nimerit în centru? Și drept răspuns la aceste Excelența Sa dl ministru de honveși oferă o prea slabă — glumă! Un aristocrat, care a fost servit în armata comună, contele Coloman Csáky, se ridică în sfîrșit, spre a respinge atacurile îndreptate în contra armatei. El accentuează, că spiritul tradițional, atât de des combătut al armatei e același spirit, care a încungurat steagul prințului de Savoia, al arhiducelui Carol și al lui Radetzky și 'la dus pe acesta la biruință. Dl Iuliu Györfy strigă atunci cu voce înaltă și plin de indignațiune: „De acest spirit nu avem trebuință!“ Și earăși se pare-că toți sînt de acord cu această vedere, căci nimenea nu răspunde. Cu dispreț se respinge deci în Ungaria de astăzi tradiționalul spirit războinic al armatei austriace, același spirit, de care au fost pătrunse biruințele unui Montecuccoli, ale unui Carol de Lotaringia, ale unui Eugen și Laudon, fără de care biruințe Ungaria poate și acum ar sta sub afurisenia semilunei și falnicilor Maghiari li-ar fi permis să sărute pulbera de pe picioarele marilor Sultani! — Dar' nu e destul, că domniile lor nu au trebuință de spiritul armatei care, după-cum a observat Csáky, nu e nici politisat, nici recriminat, ci dl Ugron găsește chiar, că acest spirit al armatei e acela, care — retirează! O vorbă elegant precugetată și rostită! Se insultă adevărat în mod brutal aceeași armată, în care Maghiarii servesc întotdeauna ca toate celelalte popoare ale monarchiei! Dacă însă dinspre Ost se ridică norii unui pericol de războiu, sînt tot aceiași lărmuitori din stînga extremă a casei deputaților ungare, care își umplu gura de frase mândre, care zurgăind cu sabia amenință pe inamicul dela Világos, care fac apel nu numai la puterea armată a Ungariei, ci la aceea a întregii monarhii, și care cotează la bizuirea în victorie, la bravura armatei comune dealtmintrelea atât de mult desprețuite!

Ceea-ce desbateră asupra budgetului de honveși a seos la iveală în ce

privesce murdăria și prostia se întregesc cu demnitate prin desbateră asupra fabricii de arme „ungurești!“ În adevăr, dacă un cronicar al nepoților și strănepoților nostri va raporta odată, că anno 1890 a turbat în parlamentul unguresc o amară luptă de cuvinte pentru instituțiunea „națională“ a unei fabrici de arme, care a fost întemeiată de o bancă austriacă, de un fabricant de mașini prusian și de o firmă engleză din Budapesta, cronicarul din cestiune nu va pute înțelăsa a comenta acest fapt istoric într'acolo, că anno 1890 idea „națională“ a fost încă o noțiune de tot curioasă și incurată. Și acești nepoți și strănepoți vor da din capete, dacă vor afla mai târziu, că în numitul an al Domnului nimicirea fabricii de arme austro-prusiane-engleze din Budapesta a oferit Maghiarilor veritabili din parlamentul unguresc prilegul, de a deschide o campanie turbată în contra — demnității parlamentului. Și dacă acel cronicar e conștient și adauge la raportul seu, că toate excesele, pe care 'și-le-au permis reprezentanții populari ungurești în mânia lor din cauza căderii fabricii de arme „naționale“ austro-prusiane-engleze, au rămas fără răspunsuri imediate și temeinice din partea ministrilor, — nepoții și strănepoții nostri preste tot nu vor mai pute înțeleg timpul nostru și curentele politice de pe acest timp se vor imprima în memoria lor singur numai drept o confuzie chaotică despre ceea-ce e logic și drept.

Spectacolul ticălos, pe care îl ofere desbateră despre așa numita fabrică de arme „ungurească“ în casa deputaților ungurească, trebuie însă să fie luat sub critică și decătră actualitate. Parlamentul unguresc și guvernul unguresc deabia au oferit vre-odată o priveliște mai puțin plină de demnitate, ca acum cu prilegiul acestei desbateri. Excelența Sa ministrul de honveși a avut îndemănă cuvîntul plin de spirit, că toate afirmațiunile și bănuirile ne mai domente ale „onoratei“ opozițiuni nu sînt altceva decăt — nisece alivante politice! În felul acesta ar fi să se fi spus, că guvernul nu are trebuință, de a lua în serios toate aceste atacuri. Noi însă nu putem împărtași vederea dlui ministru de honveși. Ceea-ce lui 'l-se pare de un șir de alivante politice, în realitate e o acțiune pornită cu plan pentru a submina vața Coroanei și a armatei, aceasta e expresiunea unei aspirațiuni foarte conșcie la revoluție și răsturnare.

Și de aceea am fi dorit, ca guvernul Ungariei să fi avut curajul, de a pune o stavilă murdărilor fuziuni de inimă ale opozițiuni!

În contra cui au să se lupte honveșii în cazul unui războiu? În ziua când s'a terminat desbateră asupra fabricii de arme ungurești și raportul ministrului de honveși a fost luat spre sciință, ministrul președinte contele Szapáry a rostit în parlamentul maghiar un discurs mai lung. Când ministrul președinte a dat expresiune speranței, că într'un cas serios honveșimea va merge umăr la umăr cu armata comună și își va face datorința ca un factor într'o formă instruit și dezvoltat, de pe bancele opoziției s'a auzit strigarea „De bună-seamă în contra ei!“

Propagandă maghiară în Romania.

La 12 Decembrie a. c. societatea sfântului Ladislau 'și-a ținut în Pesta a 25-a adunare generală. În vorbirea sa de deschidere episcopul „liberal guvernamental“ Laurențiu Schlauch, președintele societății, s'a pronunțat astfel despre scopurile acestei societăți:

„Mulțumirea recerincelor bisericesci și școlare ale catolicilor maghiari, care traesc în Orient fie emigrați, fie locuitori permanenți sau trecători, pentru a nu-și pierde naționalitatea și religiunea, a pretins jertfe materiale însemnate; mai ales dacă nu scăpăm din vedere, că catolicii din acele provincii, care odinioară au fost părți constitutive ale statului maghiar și saturate cu sânge maghiar, deși nu preamăresc pe D-zeu în limba maghiară, au reclamat destul de des ajutorul nostru...“

„Societatea noastră n'a fost destul de bogată, pentru a pute pe deplin ține seamă de toate pretensiunile adresate ei. Cele 50.000 suflete maghiare (Ciangăi), care traesc în Moldova, sînt lipsiți până în ziua de astăzi de preot maghiar și de învățător maghiar, deși în seminarul catolic din București ar fi loc suficient pentru instruirea lor. În timpul mai nou situațiunea arată încă o ameliorare în această privință, fiindcă se instruează elevi indigeni; din Ungaria se însinua și acum puțini concurenți!“

„Activitatea societății a fost astfel ținută la un teren foarte strîmt. Mulțumită contribuțiilor benevole, ea a înființat în București o parohie maghiară și subvenționează școala mănăstirii. În Ploiesci, Iași, Turou-Severin și Brăila ea contribuie pentru susținerea școlălor.“

Acest L. Schlauch este acel episcop romano-catolic, care curînd după instalarea sa în scaunul episcopesc al Oradei-mari a fost primit de colegul seu greco-catolic M. Pavel în Beiuș cu mare pompă. Puțin timp după această vizită gimnasiul român din Beiuș a fost supus maghiarizării.

Programul politic al Rutenilor.

Episcopii greco-catolici Sembratovici Stupnicki, Peless și episcopul sufragane Knilowski, deputații dietali ruteni Romanciuk și Sawczak precum și președintele reuniunii rutene „Narodna Rada“ au publicat un apel, în care precizează programul Rutenilor în următoarele puncte:

1. Noi Rutenii sîntem un neam de sine stătător, independent de Poloni și Ruși, și nu sîm pe această basă o dezvoltare a poporului nostru și a limbii noastre. 2. Noi ținem cu credință la Preainălțatul nostru Monarch, la Preainalta Casă domnitoare și la statul imperial austriac. 3. Noi ținem strîns la confesiunea noastră greco-catolică și la ritual nostru. 4. Noi stăm pe terimul constituțiuni imperiului austriac, al drepturilor și libertăților sale și dorim egala îndreptățire a tuturor popoarelor. Pentru a garanta dezvoltarea poporului, nisim la o ameliorare a pozițiunii economice a țeranilor și cetățenilor nostri.

„Resultatul victoriei“.

(Δ) Se face tot mai multă lumină. Nedumeririle noastre din cauza luptei politice, iscate din ordonanța ministerială, privitoare la purtarea matriculelor n'au fost lipsite de temei. Presupunem, că cu puțință ar fi, ca ultramontanii la urma urmelor să se înțâlnească cu șovinistii maghiari, să le pară rău de vrajba avută între dinșii și cu lacrimile cainței pe fețe se se îmbățeze, să se sărute și să ofteze dîcîndu-și împrumutat: cum de nu ne puteam înțeleg de mai nainte?

Însă ce haz ar ave o piesă de teatru, când, după-ce cortina se ridică, ar veni directorul sau regisorul și în trei-patru cuvinte ar spune, care este soluțiunea dramei sau a tragediei anunțate prin afșuri. Publicul, cu toate-că ar să de ce s'a tractat, ar fi lipsit de scenariile cele multe și une-ori interesante, până-când drama sau tragedia ajunge la punctul soluțiunii.

Ultramontanii și șovinistii nu au voit din capul locului și nu vor nici acum să lipsească pe publicul cel mare de scenariile interesante, prin care are să treacă cestiunea matriculelor. Vrînd-

FOIȚA „TRIBUNEI“

Corespondență din București.

X.

Iulia Hașdeu.

E dureros să mori tînăr, dar' sînt suferete, care își doresc această moarte timpurie; ea nu-ți dă vreme să te trezești din visurile tîneretelor; ea îți oprește pasurile tocmai când începi a călca pe cărarea decepțiunilor înfrîntătoare; ea îți închide ochii să nu mai vezi și îți astupă urechile să nu mai auzi nimic din ce poate ai fi dorit să nu vezi și să nu auzi; ea adună un nespus regret lîngă glicea te acopere; ea îți face lumea întreagă prietenă, precînd vieța 'țiar fi făcut-o cine scie ce vrășmașe. Nu sciu, dacă Iulia își doria moartea, dar' vîd, că în sufletul ei licăria o presimțire a sfîrșitului seu prea de vreme. Ea se topi de focul geniului, cum se topeșe în cenușe pomul lovit de fulger; ea a fost un vas mai slab, decăt să poată cuprinde și să hrănească rădăcinile geniului ce era sădit în ea, și se sparse!

Vorbînd despre teatru, gîndind la puținele piese originale ce se scriu în românește, nu se poate să uit, că Iulia are un volum cu titlul „Théâtre“ și că despre volum se poate vorbi ceva —

Iulia iubia atât de mult teatru, încăt își lua timp să facă studii foarte amănunțite asupra-și și se simția atât de intimă în societatea autorilor mari dramatice, încăt ea îi numia „Molière al meu“, „Shakespeare al meu“, „Corneille al meu“ și numai lui Racine îi ținea involuntar „Monsieur Racine“ — „Dom-

nul Racine“. Ea vorbia după-cum și era impresionată de ei.

Iulia analizează în acest volum două personaje clasice, pe Alceste (Molière) și pe Lady Macbeth (Shakespeare). Analizele ei sînt pentru mine o probă despre deosebită putere de pricopere ce avea Iulia pentru creațiile poezilor mari; și ea nu le simțea numai, ci le scia și analiza cu o minuțiositate de anatom, avînd de ajutor ori de contrari pe atîția și atîția mari autori, care au scris despre subiectele ce o preocupă. Astfel că Iulia își razimă une-ori pasul pe nume ca Tacine, Hugo, alte-ori Villemain nu-i scusat pentru greșeli, ba lui Harpe 'l-se spune, că n'a înțeles deloc pe Alceste și că din scena sonetului din Misantropul n'a înțeles chiar nici o vorbă. Astfel compunînd ce au țis alții, rămânînd însă nestrămănutată la ce simte și scie ea, Iulia a scris două analize frumoase: Alceste este un caracter frumos, de care s'a rîs odată, pentru-că el era judecat din punctul de vedere al etichetei din vremea lui Ludovic XIV. și pentru-că nu-i toată lumea făcută din filosofi ca Rousseau, să se indigneze de acest rîs; Alceste urrese numai ce-i rău și ar fi cel mai prietenos om, dacă oamenii ar fi buni; ear' dacă 'l-se țice, că el tot a putut iubi pe cocheta Celimène, trebuie să ne aducem aminte, că amorul nu-i o vrere, ci-i de multe-ori amestecat cu caprițiu. Alceste este un suflet mare și pur și în el se ascunde o jumătate din firea lui însuși Molière, precum Iulia îi concede lui Jules Janin, care identifică pe Alceste cu Molière. Ear' Lady Macbeth, această femeie rece și feroce, care e creștină numai întrucît își cinstesc și iubesc bărbatul, Lady Macbeth

este interpretată într'un fel foarte ingenios și științific. Până acum am admirat scena, în care Lady umblă somnambulă prin palat, dar' întrebătu-ne-am de ce a creat poetul scena aceasta, cum se explică ea? *)

Somnambulismul este o stare, în care voința nu mai ține frînele spiritului, în care noi încetăm așadar de a mai fi liberi și în care adevărata noastră personalitate nu mai există, și deci noi sîntem înstrăinați de noi înșine. Lady Macbeth somnambula nu mai este deci cine era ceva mai nainte, fiind trează. Și cum era ea mai nainte? Voința-i nestrămănutată de fer ridică pe soțul seu la înălțimea planurilor sale regale, voința ei o ducea în camera ucigașilor să-i muruc cu sânge, prețutindenea voința ei nu șovăia nici cît e negru sub unghie. Lady Macbeth trebuie să devină altă Lady, pentru-că din gura ei să auzim mărturisirea crimelor sale; ea ne este deci prezentată ca somnambulă, ca o Lady, pe care numai neobîcînuitele și inconștient-le manifestări ale firii o mai pot răpune. „Forma somnambulistă a remușării este o consecință riguroasă a caracterului Lady Macbeth“ (pag. 232).

Astfel Iulia stabilia caracterele poezilor mari. Și eu fac concluzia, că și caracterele Iuliei ar fi fost zugrăvite cu aceeași corectitate; Iulia ar fi fost și pentru sine același critic, ce o vedem că este pentru Molière și Shakespeare.

La Corneille Iulia se oprește să zugrăvească caracterul Paulinei din „Martirul Po-

lievct“, pentru-că în Corneille acesta e tipul feminin, pe care ea îl admiră (p. 287). Analiza aceasta dovedește asemănarea ce trebuie să fi existat între Paulina și idealele sociale etice ale Iuliei Hașdeu și deci ea-i importantă pentru cunoașterea personalității autorului ei.

Paulina iubia pe Sever, însă voea tatălui ei a fost să iee pe Polievct de bărbat. Pentru ea a fost o datorie să asculte. Sever caută moartea în războaie, însă în loc de moarte agonisi gloria.

Sub pretext, de a aduce jertfă țeilor, Sever vine la orașul, în care vețuia Paulina, fără să scie, că ea i măritată și sperînd să 'și-o agonisească și pe ea. Paulina mai suspină însă auzîndu-și de nume, căci lui 'i-a dat ea prin inclinarea de acum trebuie să-i dea lui Polievct din „datorie“. Ear' când îngrozit-ți tată, Felix, îi cere să vorbească cu Sever și astfel se abată dela el răsunarea ce ar pute-o împlini acesta pentru-că ea a fost dată altuia, Paulina îi țice: *) „Tată, eu sînt femeie și 'mi cunosc slăbiciunea...“, nu mă expune acestei revederi. Revederea nu poate fi evitată și Paulina-i cere iubitului ei deodată să ierte, să intervină pentru bărbatul ei de acum, pentru-că acesta se creștinase (întemplările se petrec în Armenia) și la sîrbarea lui Severus fusese răpit de entuziasmul noii sale credințe și răsturnase idolii păgănesci, deci trebuia să fie pedepsit. Scena aceasta (IV, 5) este pentru Iulia o „scenă

*) Mon père, je suis femme et je sais ma faiblesse. Act. I. Sc. IV. Pasagele citate de Iulia Hașdeu se găsesc în: Act. I. Sc. 2, 4; Act. II. Sc. 2; Act. III. Sc. 2; Act. IV. Sc. 5; Act. V. Sc. 3, 5.

admirabilă“. Paulina se luptă să trezească în inima sa dragostea pentru bărbatul ei și să înăbușe reflexele iubirii de fețioră și reușește a-i țice sincer acestuia: „Și voui muri, dacă mori tu!“ S'a țis, scrie Iulia (pag. 295—299), că Paulina iubia deodată și pe iubitul seu și pe bărbatul seu și nu s'a țis fără motiv; în vieța noastră pămîntească se vîd astfel de duplicități sufletesci psihice. Amorul pentru Sever seamănă cu sufletul unui foc, care a ars în altă lume, într'o existență anterioară. Amorul pentru Polievct este o făcără, care se află în nascerere și e hrănită de cunoașterea datoriei, dar' care tremură multă vreme până să ajungă a fi focul, al cărui reflex poate că va persista și într'o vieță ulterioară a sufletului. Dacă aceste reflexe vor persista, dacă vor pute sufletea, e o probă, că ele au fost curate, un suflă ca al Paulinei nu-și poate reproșa nimic; ea e idealul amorului conjugal; ea își iubesc bărbatul și-l iubesc până la devotament. Astfel Iulia mărturisesc cum înțeleg ea cel mai important raport dintre bărbat și femeie; astfel vedem, cum accentua ea momentele etice în studiul artei, pe care o adora. Oprească-se cititorul câteva clipite aici și de-și seamă de nestrămănutată hotărîre, cu care Iulia 'și-a lămurit definitiv o cestiune atât de felurit judecată în vremile noastre. El va simți, că în acest punct Iulia pledează pentru inviolabilitatea căsătoriei, dar' să notăm, că o face călăuzită numai de sentimentul seu...

Astfel de ideale avea Iulia pentru o vîrstă, la care ea n'a ajuns. Dacă ne întoarcem privirea spre vîrsta ce o trecuse, vom gă-

nevrând, publicul trebuie să privească când la unii, când la alții, și să creadă, că ultramontanii s'au pus serios să facă opozițiune guvernului unguresc, ear' acesta, plin de curaj, nu voese să cedeze nici un pas.

Până acum sceneria a fost bine întocmită. Multă lume de oameni credea în seriozitatea luptei. Multă lume mai crede și astăzi.

Acum însă se schimbă situațiunea. Noi credem tot mai mult, că numai de efect teatral se tractează și că nu preste mult timp are să ese la lumină, că aveam dreptate deplină când diceam, că nu este cum a creșut și mai crește lumea cea multă de oameni. „Nemzet“, organul prim oficios, prin care guvernul unguresc vorbește cu publicul maghiar din patrie, nu se mai poate stăpâni. El spune ce are guvernul pe suflet, ear' prin guvern șovinismul politic maghiar.

„In cele din urmă“, — scrie „Nemzet“, — „într-o biserică și statul maghiar nici nu s'a putut isca luptă serioasă, pentru-că lipsia cauza. Cu toate încercările mai noue ale preoșimii inferioare, valorile mișcării au să se netedească tot mai mult și mai mult. Liniștea are să se instaleze cât de curând pe toată linia“.

Oficiosul asigură mai departe, că în casa magnaților când va veni cestiunea matriculelor la ordinea zilei, n'are să fie altceva decât un răsnet din casa deputaților. În nădejdea aceasta îl întărește și împregiurarea, că „acolo — în casa magnaților, — șed conducătorii liniștiți ai bisericii și nu cape-lanii iubitori de scandal (heczekplánok)“.

Va să șică, se vede deja, oamenii se pot înțelege.

Interesanta privelisec ni-o înfățișază mai departe înainte de toate gruparea factorilor, pe care îi privește în prima linie afacerea matriculelor. După „Nemzet“ toată afacerea se petrece între „națiune“ și „biserică“, ear' națiunea, — mai incapa îndoeală? — sînt Maghiarii și biserică papistii maghiari.

De alți oameni oficiosul nu are cunoștință, cel puțin de care ar fi intereseți în cestiunea matriculelor. După oficiosul guvernamental nici nu este trebuință să aibă cunoștință. Demult ne tot cântă, că în țeara aceasta numai Maghiarii au să trăiască. Și spre ajungerea acestui sfârșit în practică dăce, tot oficiosul, este lipsă de „pace religioasă și de toleranță reciprocă“.

Dar', fiindcă își pune întrebarea, care este scopul și totodată și mijlocul cel mai înalt? La care tot el se grăbește răspunde: „Contopire completă și definitivă a societății unguresci. Disparerea diferențelor“. Căci „societatea maghiară unitară, contopită ar fi apoi temelii cel mai sigur „pentru construirea statului național“.

Statul național însă este idea conducătoare a tuturor partidelor maghiare. Statul național este idea conducătoare

și a guvernului unguresc în posesiunea maghiară.

Clerul romano-catolic din Ungaria să se pună în calea acestei idei?

„Nemzet“ ne dă deslușiri și în privința aceasta. El scie, că au fost casuri, când și ultramontanismul a știut să fie național și liberal. „Nemzet“ nu se teme, că clerul ultramontan va continua lupta până la extrem pentru matriculele și pentru căsătorie, care statul trebuie să le iee odată în mână. „Căsătoria civilă și matriculele nicăiri nu dat privilegii la luptă între stat și biserică. Nu va da nici la noi“ ear' dacă ar da, statul trebuie să pășească energic, „pentru-că pe stat numai o idee îl poate conduce, idea statului. Numai un ideal, idealul statului național maghiar“.

Dacă nu perdem din vedere cine sînt bărbații, care stau în fruntea guvernului unguresc, atitudinea lui „Nemzet“ ni-se pare că ne vestese, că înțelegerea între ultramontanii și între guvern nu este numai posibilă, ci chiar perfectă. Poate că sîntem la actul din urmă al dramei.

Și n'ar fi nici o mirare, dacă înțelegerea ar fi perfectă. Ultramontanii n'au să peardă nimica. Că vor avè mai puțin de lucru, n'are să le facă supărare. Averile au să le rămână neștirbite.

Ascușul sabioi nici nu este îndreptat în contra ultramontanismului, ci în contra naționalităților. Aceasta o tadează „Nemzet“ în cele cinci linii, cu care își termină articolul din cestiune.

Este adevărat, că și în liniile aceste se mai ocupă și cu „confesiunea“, care și aici, ca și în altă parte, vine a fi luată în considerațiune numai întrucât la spatele ei stau adăpostite naționalități nemaghiare.

De aceea deși se ocupă „Nemzet“ în liniile din urmă ale articolului seu cu idea, că rezultatul victoriei trebuie să fie statul maghiar național, fără de confesiune, cu ceva mai înainte spune expres, că trebuie să se lupte și cu naționalitățile și să le învingă.

Ei bine, guvernul și politiciii maghiari vor stat național-maghiar. Sciu ei oare și 'și-au făcut seamă cu ceea-ce voese?

REVISTA POLITICĂ.

Sibiu, 3 Decembrie st. v.

Afaceri interne.

Partidul liberal a ținut alături seara o conferință. Deoarece în seria de petițiuni ce vor avè să se debeată zilele viitoare în casa deputaților se cuprinde și petițiunea reuniunii maghiare de cultură ardelenesci pentru acordarea unui imprumut de loterie, deputatul Iuliu Horváth a propus, ca propunerea comisiei pentru acordarea acelui imprumut să se accepte cu adausul, ca ministrul să facă despre

aceasta raport până la sfârșitul anului 1891. Darányi a propus un asemenea sprigin și pentru reuniunea „Crucii roșii“, Busbach pentru reuniunea școlară maghiară, mai departe pentru reuniunea de cultură transdanubiană și pentru cea din Ungaria-de-sus. Ministrul s'a declarat gata a face casei raport până la finea anului 1891. Conferința a luat aprobând la cunoștință declarațiunea ministrului.

Mâne să va ține în palatul primatului din Budapesta o conferință de episcopi. După-cum e informat diarul „W. Allg.“, conferința aceasta se va ocupa cu acele raporturi bisericesci-politice, pe care le-a creat ordonanța din Februarie a ministrului de culte și instrucțiune publică. Aceiași diar împărtășese mai departe, că în casa magnaților mai mulți membri catolici vor cere cuvântul în afacerea matriculelor botezaților. Nu e însă exclusă posibilitatea, că pe baza concluziunii conferinței de episcopi nu se va face altceva decât o declarațiune oficioasă.

Memorandul reginei Natalia.

Concluzul Scupcinei s'êrbesci în afacerea memorandului reginei Natalia e următorul:

Deoarece nu există nici o lege, după care Scupcina ar pute să judece obiectul gravaminal; deoarece ce mai departe ceea-ce constituia hotărește în această privință nu e supus hotărârii Scupcinei ordinare, Scupcina nu a putut să iee în desbatere gravaminele și trece la ordinea zilei preste ele. Dar' din incidentul acestui act Scupcina își exprimă totodată și dorința, ca guvernul, în înțelegere cu regenta, se stărue a înlătura urmările păgubitoare, care pot să rezulte din cearta dintre părinții regali pentru autoritatea Tronului și interesele țerii.

Afacerea Massauhei.

„Pol. Korr.“ primesc din Roma împărtășirea, că ministrul-președinte Crispi a primit dela regele teritorului Tigre Ras Maugașa o scrisoare, care e scrisă totodată și în numele regelui Menelik și care dă expresiune deplină omagiu pentru Italia. Scrisoarea e ținută foarte amical și culminează în declarațiunea lui Maugașa, că Italia și Aethiopia se vor privi pe viitor de nedespărțibile.

Iubileul Ateneului român din București.

(Urmare din Nr. 274 și fine.)

Țeara noastră se află într'o fasă de tranziție și într'o asemenea situațiune vom găsi pretutindeni contraste: contrast între ce voim și ce putem, contrast între ceea-ce spunem și ce facem, contrast între câte le aușim de-lamându-'i-se pe toată ziua de aceia . . . , care vorbe mari aruncă, după expresia lui Eminescu și lucrează cu totul într'alt fel.

o gonesce. Sappho își revine în fire și nu vede pe Erina. „Unde-i Erina. Nu mai sciu ce fac, nu mai sciu nimic, deilor, liniștea se pare că nu se va mai apropia de mine“. Și Sappho chiamă pe Erina, care plânge și o roagă de iertare și o pune să cânte, doar' cântecul îi va alina durerea. Erina îi cântă, însă nu caută vers ce patina-'i scormonesce, focol, pe care ea voese să-l potolească. „Destul!“ „Te-ai supărat. N'am cântat bine . . . Dar' uite, n'am îndrăsnit să-'i spun, că ați-diminează m'am întronat culegând ierburii pentru bătrâna Chronis — Ea suferă fără să scie de ce măiestra o face să suferă și căutând vina în sine, dă naivete răspunsuri. E delicioasă, de bună seamă, Erina! Sappho cântă la întrecere cu Alceu, dar' ar dori să rămână învinșă; însă privindu-'l, ea cântă inspirată și învinge; juriul, îi dă coroana, pe care ea ar fi dorit s'o vadă pe capul lui Alceu. Alceu ar vrè s'o ia de soție, dar' ea nu poate fi femeia celui-ce o necinstio în versurile lui, și inbindu-'l se aruncă în mare, după-ce 'și-a sdrobotit lira. Erina e gata să moară cu ea, dar' cine va îngrijii de ceremoniile morții? Ea consimte tot atât de naiv să rămână în viață, să-'și implinească ultima datorie față cu Sappho și să o glorifice în cântecele sale. — Tatăl Iuliei, dl B. P. Hașdeu, face o notă la acest admirabil subiect și susține, că în Erina au moștenit „propriul testament“ al teiei sale; că Erina e figura, în hatrul căreia Iulia ar fi scris piesa aceasta; soarta Iuliei a fost doar' asemenea aceleia a Erinei; să fie poetă și să moară în floarea tinerețelor. (Va urma.)

Domnul Giuvara face apoi nițică politică, spunând între altele faptul întâmplat lui Ioan Ghica, precând era ministru, când a venit un postulant să-'i ceară slujbă. Dar' am auzit, că ești certat cu justiția! — Ce! de ministru, voiți să guvernăți cu oamenii cinstiți? Atunci veți fi totdeauna în minoritate.

Numeroase aplauze subliniază această alusiune fină la majoritățile de porunceală și de pripocseală.

Dar' în sfârșit, se întreabă conferențiarul, cum e traiul nostru? E mai bun decât cel dinainte?

Și răspunde afirmativ. Pentru-ce? Pentru-că nu trebuie să comparăm starea țerii noastre cu a țerii prea înaintate în cultură, ci să o comparăm cu starea țerii noastre însași în diferite epoce.

Și stabilește apoi o antiteză între ce era societatea veche și ce este societatea actuală, din care rezultă, că s'a făcut un însemnat progres.

Trei deosebiri, dice domnia-sa, sînt de făcut între România trecută și cea prezentă: 1. În România trecută națiunea nu exista; precând în cea modernă există și formează preocuparea tuturor. 2. În locul clasei de mijloc, care era cu totul străină, avem aji o negustorie națională puternică. 3. În locul boerimii decadente, care forma clasa dirigentă, avem aji această clasă recrutată din elementele inteligente și capabile ale tuturor claselor sociale.

Și recunoaște apoi, că între națiune nu poate fi o singură apă, că trebuie să existe deosebiri. Aci face o frumoasă comparațiune între societate și un arbore, care are trunchiu și rădăcină și crengi ce înfloresc și dau roadă. O parte nu poate exista fără cealaltă; fără rădăcină nu e viață, dar' fără crengi nu e înflorire.

Domnul Giuvara termină spunând, că vede în Ateneu imaginea acestui progres crescând ce se observă în întreaga societate română.

Seria celor trei conferințe o încheie dl Tache Ionescu. D-sa începe întrebându-se: Cum gândim? Gândim așa precum trăim. Și face apoi un fel de referire pe alte cuvinte a ideilor expuse mai înainte de dl Giuvara. D-sa spune, că țeara noastră are și greșelile statorilor tinere și păcatele celor bătrâne. Pentru-ce? Pentru-că ne aflăm în perioadă de formațiune, de tranzițiune. De aceea avem lipsă de entuziasm și de statornicie. Trebuie o reformă, trebuie să lucrăm și noi ceva trainic, pentru-că nici o națiune nu poate trăi, dacă nu pune o peatră nouă la edificiul progresului. Ateneul ne dă măsura puținței de a se face această reformă. Ateneul e singura asociațiune, în care au dispărut urile și luptele de partid. Ateneul a dat exemplul unei tribune absolut libere, unde fiecare spune ce vrea, fiind răspunzător de ce spune. Ateneul a arătat, cât de mult se poate face într'o cauză prin inițiativa privată. Ateneul în fine a căutat să formuleze o credință, o doctrină: încrederea nestrămătată în acțiunea vecinică a progresului. Dl Tache Ionescu n'a spus nici d'sa lucruri noue, dar' când are cineva un talent al d-sale, nu e greu ca să îi aplaudăm.

Sêrbarea s'a sfârșit printr'o poezie a lui Vlahuță, pe care a citit-o însuși poetul, punând tot focol ce 'l-a însuflețit când a compus-o. Seara a fost banquet la hotelul Bulevardului.

„România“.

CRONICĂ.

Dela Curte. Maiestatea Sa Monarhul și împărăteasa Elisabeta vor merge în zilele proximale la castelul Lichtenegg, spre a cerceta pe Archiducesa Maria-Valeria și pe archiducele Francisc-Salvator.

Numiri. Servitorul cl. II. Iosif Deák dela judecătoria cerc. din Nyárádszereda a fost numit servitor cl. I, ear' servitorul adj. Dionis Lőrinczi dela judecătoria cerc. din Muréș-Oșorhei cl. II, ambii tot la aceleași judecătoria.

Ședința publică a societății de lectură „Andrei Șaguna“. De-pre această serbare ni se scrie: În prezența unui public numeros ședința publică a societății de lectură „Andrei Șaguna“ a avut loc Joi în 29 Noembrie a. c. s'edea în preșerea sf. Andrei, întru eternizarea memoriei marelui arhieru Andrei Șaguna. Producțiunea a decurs foarte bine, mulțumită conducerii profesorului Dr. Ioan Crișan și prestațiilor membrilor, care au luat parte la ședință. Punctul prim din program „Cuvânt ocașional“, o lucrare bine făcută, în care s'arată activitatea literară a metropolitului Andrei, a fost rostit de Ioan G. Olteanu, cleric curs. III-lea. Punctul 2. „Hodja Murad Pașă“, poezie de V. Alexandri, a fost declamată de Iovian Muresian cl. curs. III, care, prin curgerea fluentă a cuvintelor a dovedit că a studiat piesa pe deplin. Întonarea a fost bună și potrivit nuanțată. Partea cea mai frumoasă din program a fost „Scena a IX-a și a X-a din Don Carlos“, tragedie de Schiller, tradusă de Iacob Negruzzi și predată de I. G. Olteanu și C. Perșinariu cl. curs. III. Ambii repro-

duceți 'și-au înțeles pe deplin rolurile, din care cauză publicul 'i-a și îngărmădit cu aplauze. Anecdota de T. Speranță „Ioan la teatru“ a fost declamată de Ioan G. Olteanu el. curs. I, care prin expunerea umoristică a făcut o bună impresiune asupra publicului. Două puncte din program, și anume două cântări nu s'au executat, ceea-ce a dat de rezultat, că publicul s'a depărtat din aceasta cauză cam neîndestulit. Vina, se dice, că o poartă dl profesor de cântări George Dima, care chiar înainte de producțiune a renunțat dela conducerea corului. La finea producțiunii arhimandritul și vicarul arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu a ținut o vorbire, în care a mulțumit pentru progresul ce-'l face societatea, dorind totodată viață lungă acestei societăți. Excelența Sa metropolitul Miron Romanul a aflat de bine a absentă și de astăzi ca de regulă.

Ședința reprezentanței orașenesci a Sibiiului dela 111. c. n. s'a deschis prin răspunsul primarului la întrebarea făcută de membrul Albert Bell în ședința dela 1. l. c. n. privitor la speșele ce ar fi să se perceapă de magistrat în scopul desființării gîgăniei dela Poarta Cisnădiei, situată pe proprietatea orașului. Din răspunsul primarului rezultă, că din teritorul de 4130 stăngiiuie quadrați ce cuprinde gîgănia dela Poarta Cisnădiei, 1424 sînt proprietate privată și 2706 proprietate publică, care împreună cu casele aflătoare pe el face circa 50.000 fl. Deja în anul 1884 s'a fost decis regularea din punct de vedere igienic a acelei părți de oraș, edându-se fiecărei case parcela sa de pământ. — S'a trecut apoi la ordinea zilei. Primul obiect, modificarea statutului laboratorului în sensul statutului ministerial, s'a primit fără nici o discuțiune. — S'a primit apoi în unanimitate propunerea pentru darea în arîndă a „Morii de aramă“ pe timp de 12 ani consecutivi „Asociației brutarilor“ cu prețul de 300 fl. pe an. — Propunerea pentru vinderea prin licitațiune a 720 stejari din „Dumbravă“ cu prețul strigării de 13.191 fl 50 cr. a fost ridicată la valoare de conclud, după ceea-ce inspectorul de păduri Binder a propus, ca termenul pentru licitațiune să se statorească numai patru săptămâni după încuviințarea prin comisiunea administrativă. — Cererea directorului de teatru Berger a fost primită, acordându-'i-se teatru orașenesc pentru anii 1891, 1892 și 1893 sub aceleași condițiuni ca și direcțiunii Wolf. — A urmat apoi propunerea comisiei de edilitate pentru parcelarea livezii „Haller“ după planul schițat de inginerul orașenesc, care a fost luată la cunoștință și ridicată la valoare de conclud. — Cererea comandei corpului XII. de armată pentru acordarea unui teren în lățime de 2 metri dealungul promenașii de pe „Rogojină“ în scopul construirii unui drum de călărit până la „Stea“ a fost primită și s'a hotărît finea unei ședințe preste o lună, în care se va discuta și se va hotărî asupra acestui obiect.

Un nou doctor român. Din Graț ni-se scrie: Domnul Absolon Feieru din Brad (comitatul Hunadarei), student la facultatea de medicină de aici, a fost promovat în 13 Decembrie n. la gradul de doctor în medicina universală.

Pedepșiți fără milă. Citim în „Gazeta Transilvaniei“: Cititorii noștri își vor aduce aminte, că astă-vară vre-o 14 dintre călăreți, care au ntimpanat la gară pe dl Dr. A. Mureșian, când s'a reîntors dela procesul de presă ce 'l-a avut în Cluj, au fost pedepșiți cu câte 10 fl. amendă în bani, eventual arest de 48 ore, pentru-că nu făcuseră mai înainte arătare la poliție. Tinerii, în frunte cu dl proprietar G. Puiu, au înaintat recurs la autoritatea comitatensă. Recursul lor însă a fost respins acumă din partea dl viceșpan și în urma aceasta amintii călăreți sînt provocați de poliție, ca în timp de 15 zile să plătească amenda de 10 fl., că la din contră va urma execuțiunea.

Cas de moarte. Carol Minorich, fostul primar al Clujului, a răposat la 12 Decembrie anul curent la Zéla în comitatul Sălajiu.

Chartografia în Transilvania. Institutul militar-geografic va primi un cerc de activitate mai mare, deoarece ce prelungește cele 5 grupe, din care consistă (astronomică-geometrică, administrativă, tehnică, topografică și chartografică), se va înființa încă o a 6-a grupă și anume grupa geografică universală, al cărei personal totuși nu va fi luat din celelalte grupe. O înființare a grupelor de lucru se pare a fi necesară. De present sînt 5 despărțiminte chartografice, și anume toate în Transilvania. Aceste iarna își au reședințele în Sibiu, Brașov, Mediaș, Muréș-Oșorhei și Reghinul-săseșc. Se așteaptă aparițiunea unei noue charte a Transilvaniei.

O să mai prăsnim încă și Șabăsul în Ungaria. Diarului „Neue Freie Presse“ 'i-se telegrafează din Budapesta următoarele: Din cancelaria israelită ortodoxă a țerii s'a înaintat în numele Ovrelor ortodoksi casei deputaților o petițiune, în care se roagă, ca cu privire la răpausul de Duminecă să se iee o dispozițiune, pe baza căreia acei cetățeni, care s'êrbesează Sămbăta, să nu fie constrinși la finea răpausului de Duminecă. Petițiunea este basată pe aceea, că după declarațiunile ministrului Baross, legea nu cuprinde motive religioase, ci are numai de scop, ca comercianții și industriașii să se serbeze o zi din săptămână. S'a întonat mai departe, că Ovreei ortodoksi, care în parte mare sînt comercianți și industriași, s'êrbând după preceptele lor ziua Sămbetei, ar fi spre marea lor daună economică, dacă ar fi siliți să rămână neactivi două zile în săptămână.

Episcopul Strossmayer cetățean de onoare. Din Praga se telegrafează: Recur-

*) În Alcée et Sappho, piesă concepută și fixată 1886.

sul comunei oraşeneşi Weinberge în contra hotărîrii guvernatorului, prin care s'a anulat numirea de cetăţean de onoare a episcopului Strossmayer, a fost respins de ministru.

Desmîţire. Înainte cu câteva zile am adus scirea, că pe trenul accelerat ce circulează între Ostende, Bruxelles şi Amsterdam s'ar fi furat suma de 750.000 fl. După cum se anunţă acum, această sumă n'a fost furată, ci din nebagare de seamă în loc ca să fie trimisă la Amsterdam, s'a trimis la Luxemburg.

Tratamentul Koch în Bucureşti. Resultatul inoculaţiei făcută mai pe urmă de dl prof. Dr. Asaki este: La 4 bolnavi reacţiunea a fost tot insensibilă. La unul însă anume Niulescu Const., cu tuberculoza oselor proprii a piciorului drept, s'a manifestat următoarea reacţiune: La 12 noaptea bolnavul a simţit un fior de frig, care ţine jum. oară şi încet, încet simţi căldura, simţia apoi că i-se înroşeste faţa şi mai cu seamă după expresiunea proprie a bolnavului: piciorul drept (cel bolnav) i-se părea ca pus în apă feartă, era agitat, avea greaţă fără se poată vîrşa şi uşoară durere de cap. La 2 oare noaptea i-se desface pansamentul. Toate ulcerele sînt de un roşu frumos şi burgeonii plini de vieţă; uşoară tumefacţie a încheieturii. Pulsul plin, foarte accelerat. Dl prof. Dr. Asaki examinînd pe acesti bolnavi a şis că pentru a nu fi expus la desavantajele ce poate prezenta injecţia de un centigram, cum se începe la Berlin, a început cu un mili gram rămînînd ca îndată ce bolnavul nu va mai da nici un semn de cea mai mică reacţie, va continua inoculaţia şi anume cu 3 miligrame. S'au prezentat mai mulţi bolnavi cu tuberculoză pulmonară şi anume: Filip Şor, Rădulescu Const., Dumitrache Gh. şi Lucian Alexandru, care vor fi inoculaţi.

Duelul în Iaponia. Mikado, într'un decret dat acum câteva săptămîni, opresce cu rigoare duelul, care devenise din ce în ce mai la modă în Iaponia. Astfel toţi aceia, care vor provoca direct sau indirect sau care vor accepta un duel, vor fi pedepsiţi cu amendă foarte mare şi dela şese luni la doi ani închisoare în ocean. Martorii vor fi deosemena foarte aspru pedepsiţi ca şi luptătorii. Şi nu este totul. Chiar individual, care va critica pe cineva, pentru-că nu se bate fiind ofensat, va fi pedepsit ca calomniator.

VARIETĂŢI.

(Un al doilea tratament în contra oftei.) Lîngă oraşul Nantes locuiesc o familie de tîrîni, care deja de mai multă vreme se ocupă cu vindecarea oamenilor ce sufer de ofte. Din comune depărtate vin bolnavii să se supună tratamentului acestei familii ţerănesci, care de ani de zile se ocupă cu acest lucru, făcîndu-şi din banii ce primesc pentru vindecare chiar o mică stare.

În privinţa medicamentului ce întrebunţează, acest ţeran ascunde tot atât de mult secretul seu ca doctorul Koch.

Este important a sci însă timpul cât ţine tratamentul; el ţine două săptămîni; bolnavilor li-se aplică lipitori pe spate şi piept. Prima-dată se lasă lipitorile să tragă sînge cât pot, după care locul rămas apoi liber se unge cu o alifie, care pişcă şi doare.

În privinţa medicamentului ce întrebunţează, acest ţeran ascunde tot atât de mult secretul seu ca doctorul Koch.

Este important a sci însă timpul cât ţine tratamentul; el ţine două săptămîni; bolnavilor li-se aplică lipitori pe spate şi piept. Prima-dată se lasă lipitorile să tragă sînge cât pot, după care locul rămas apoi liber se unge cu o alifie, care pişcă şi doare.

După-ce frigiditatea au încetat, bolnavii ofteicioşi trebuie să facă baie de tarîţe şi flori de fîn. Băile aceste slabesc şi mai tare pe bolnavi, aşa că nici nu se poate, ca bolnavii să facă mai mult de două săptămîni aceste băi.

În acest timp li-se dă foarte puţin de mîncare, ear' beuturile spirituoase le sînt interzise cu totul.

După două săptămîni li-se dă supă şi puţin vin, ear' mai tîrziu ouă. După o lună pot să reînceapă modul de traiu de mai înainte.

Această familie, numită Marcel, se şice, că a vindecat în felul descris mai sus o mulţime de ofteicioşi, aşa că din locuri depărtate tuberculozii vin să se lecuiescă.

(Din primejdiile hipnotismului.) Primejdiile hipnotismului au fost încă odată stabilite într'o experienţă făcută de profesorul Arnold dela universitatea din Viena.

Profesorul hipnotisă o fată tînără şi o făcu să creadă, că amîndouă braţele ei erau paralizate.

Braţele ei cădură atunci în jos ca două bucăţi de lut.

Sărmană fată, exclamă doctorul, ce ai să te faci acum fără mîni.

Fata începî atunci să plîngă cu amar şi plîns, până-ce profesorul o asigură, că unul din braţe, cel drept, era vindecat.

Auînd aceasta, ea se bucură într'un chip aşa gălăgios, încât doctorul se creşu obligat să o deştepte, ca să nu se întempe ceva rău.

Însă, spre uimirea generală, braţul ei stîng rămase paralizat.

Acum doctorul trebuie să o adoarmă a doua-ooră şi să o facă să creadă, că amîndouă braţele ei sînt foarte sănătoase.

Această a doua adormire nu se poate face decît mai tîrziu, deoarece fata este precît de sensibilă, pe atât de slabă.

(Postitorul Succii pe moarte.) Din New York se scrie:

Succi, celebrul postitor, care a întreprins aci un post de 45 de zile, se află, după spusele medicilor care-l păzesc, în primejdie de moarte, dacă nu va începe imediat să mînce.

De 30 de zile, Succi n'a mîncat şi n'a beut absolut nimica, afară de câteva linguriţe din lichidul descoperit de dînsul. El a fost pîzit în tot timpul acesta de medici şi de redactorii ziarului „N. Y. Herald“.

Cînd îşi începî postul, Succi era gras; acum e un adevărat schelet şi ochii sei au o strălucire sinistră.

El a perdut până acum 18 chilograme din greutate, ceea-ce nu i-se întemplase în nici unul din posturile sale precedente.

Acuma perde zilnic aproape un chilogram din greutate, e slab ca un copil şi stă toată ziua în pat.

S'a cerut guvernului să intervie şi să nu lase pe un om să se sinucidă în faţa publicului. Însuşi Succi e îngrijit şi unu raportor al ziarului „New-York Herald“ îi şise: „Mi-se pare că postul acesta m'e va omori, dar' onoare mea e în joc şi nu m'e mai pot retrage. Voi isprăvi postul sau voi muri!“

(Teatrul în America.) Se prezintă acum într'un teatru din New-York o dramă intitulată: „Blue Jeans“, al cărei cuiu de aur este o scenă grozavă ce se petrece în interiorul unui stabiliment de ferestreie.

Eroul dramei e atras într'o cursă de trădător, e prins şi legat ţeapîn pe o masă, pe care taie un ferestru circular.

Victima se tot apropie de ferestru şi nu se află decît la câţiva centimetri de el, cînd eroina sosese, se repede şi o lovitură de cuţit taie frînghile, scăpînd astfel pe nenorocit dela o moarte îngrozitoare.

Dacă acum îşi închipue omul că toate sînt reale în scena asta, că un adevărat ferestru e mişcat cu o mare înţeaşă de un vapor şi că actorul e o adevărat legat de masa tăiată de ferestru, să gîndească numa ce nenorociri se pot petrece la cea mai mică negligenţă.

Din public.*) Înviare.

La însărcinarea ddo Sibiu 24 Septembrie a. c. Nr. 245, primită dela on. comitet al „Asociaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român“, pentru organizarea, respective constituirea despărţimentului XXXII. al Dicio-Sân-Mărtinului de nou înfiinţat pe teritorul cercurilor politico-administrative D. St.-Mărtin şi Iernu, subsemnatul prin aceasta învit pe toţi spriginitorii literaturii şi culturii române şi indeosebi pe Românii din amintitele cercuri la adunarea constituantă a nou înfiinţatului despărţiment, care am desipt-o pe ziua de 26 Decembrie st. n. la oara 2 p. m. în localitatea „Hotelul Naţional“ din loc.

Dicio-Sân-Mărtin, în 8 Decembrie 1890.

Jacob P. Macaveu, adm. protopp.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta re dacia nu primesc răspunderes.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“.

Budapesta, 15 Decembrie n. Banca comercială şi industrială din Budapesta a cumpărat dela firma Löwe fosta fabrică de arme ungurească şi s'a înţeles cu Löwe, ca firma să contribuie cu lucrarea ei la crearea unei noue fabrici de arme. Spre acest scop banca va înfiinţa o specială societate pe acţi şi în cel mai scurt timp va reînfiinţa fabrica de arme. La începutul fabricaţiunii, guvernul va face comande pentru puşci de rezervă.

Abonament V. Representaţia II. Marţi, 16 Decembrie 1890: „Mein Leopold.“ Piesă populară originală în 3 acte şi 6 tablouri de Adolf L'Arronge. Muică de Conradin.

Bibliografie.

A apărut: Numărul 9—10 pe Noemvrie—Decembrie din Ethnographia, organul societăţii etnografice ungare, redactat de Dr. Ladislau Réthy. (Ethnographia. A magyarországi néprajzi társaság értesítője, szerkeszti Dr. Réthy László.)

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitaţiuni: — 30 Decembrie st. n. imobilele lui Ioan Anton, în Sânt-Petru, decătră judecătoria cerc. din Aradul-nou.

— 15 Ianuarie st. n. 1891 imobilele lui Anton Orbok decătră judecătoria cerc. din Hususeu.

Edict:

— A se însinua pretensiunile în 45 de zile:

— la rămasul după Pavel Paliş (din Şipet), la tribunalul reg. din Timişoara.

Concurse în provincie:

— Contra Iosif Csürös din Daia. Comisar de concurs Eugen Veress, curator al masei Ignatie Rainay. Term. de ins. 12 Februarie, prop. de liquid 10 Martie.

Posturi vacante:

— Un post de subnotar la tribunalul reg. din Györ. A se adresa în două săptămîni la autorităţile competente.

— Un post de jude la judecătoria cerc. din Torna. A se adresa în două săptămîni la autorităţile competente.

— Un post de conducător adj. de cărţi funduare cl. II. la tribunalul reg. din Mişcolţ. A se adresa în două săptămîni la autorităţile competente.

— Un post de subnotar la judecătoria cerc. din Malaczka. A se adresa în două săptămîni la autorităţile competente.

— Un post de subjude la judecătoria cerc. din Hatvan. A se adresa în două săptămîni la autorităţile competente.

— Un post de practicant în drept cu diurnă la tribunalul reg. din Dobriţin. A se adresa în două săptămîni la autorităţile competente.

Călimdarul zilei

4/16 Decembrie 1890.

Julian: Varvara. Gregorian: Adela. Soarele: răsare 7.36, apune 4.8

Buletin meteorologic.

Sibiu, 15 Decembrie n. 6 oare dimineaţa.

Table with 5 columns: Observaţi, Diferenţa din frecinţă, Temperatura după Celsius, Maximul şi minimul de temperatură, Direcţia vîntului. Row 1: 722.6, -5.9, -6.4, -5.1-7.2, V

Din ţeară 13 Decembrie n. 7 care dimineaţa

Table with 5 columns: Staţiunile, Căminul atîmă, Temperatura, Vîntul, Căminul. Rows for Budapesta, Săcuz, Cluj, Arad, Panciova

Soştii în Sibiu.

La 15 Decembrie n.

Hotel „Neurhrer“. Muk, Braun şi Barsay, comercianţi din Viena. Contesa Pálffy din Sămbăta.

Hotel „Împăratul Romanilor“. Mitkrois, căpitan din Viena. Enrie Buch, voiajeur din Budapesta. Stefan Pás uş, ospătar din Şimleu-Silvaniei. Cantele Bethlen, proprietar din Feleac. Francisc Nagy, funcţionar din Nagyfalu.

Hotel „Maltzer“. Geza Kismonhoni din Seghedin şi Csiky din Sebeşul-săses, comercianţi Breckner, comerciant din Agnita. B. Işan, preot din Bucium. Ienciu, notar din Foledea.

Hotel „Haberman“. Cristian Frank, bărdăş din Sebeşul-săses. Simion Probsdor er, ecoum din Petri-fălu.

Abonament V. Representaţia II.

Marţi, 16 Decembrie 1890:

„Mein Leopold.“

Piesă populară originală în 3 acte şi 6 tablouri de Adolf L'Arronge. Muică de Conradin.

Economic.

Starea sîmînturilor în Ungaria. Rapoartele despre starea sîmînturilor ce au sosit dela 30 Noemvrie până la 13 Decembrie la ministerul de agricultură reg. ung. anunţă următoarele:

Sîmînturile de toamnă. De-a stînga Dunării sînt în partea cea mai mare rare, cu toate-că în urma temperaturii moale ce a dăinuit s'au îndreptat mult; sîmînturile tîrzii au răsărit, însă gerurile ce s'ar pute ivi ar pute influenţa păgubitor, deoarece ce nu au acoperemînt de nea. De-a dreapta Dunării a urmat umeşelii favorabile ce a dăinuit o temperatură uscată şi rece, în urma căreia sîmînturile mai slabe sufer. Între Dunăre şi Tisa temperatura cea moale a frîmîrit în general favorabil asupra sîmînturilor; grăul, sîcra şi orzul s'au întrămat preste tot. De-a dreapta Tisei atât sîmînturile timpurii, cât şi cele tîrzii stau bine, pe ici şi colo sîmînturile timpurii se desvolă frumos. De-a stînga Tisei sîmînturile de toamnă s'au desvoltat foarte frumos în decursul temperaturii favorabile, cele timpurii s'au întrămat în deajuns şi sîmînturile tîrzii au răsărit frumos. Între Tisa şi Muruş sînt în general frumoase; rapita pe alocurea a răsărit defectuos şi a stagnat în desvoltare. În Transilvania temperatura moale a accelerat desvoltarea sîmînturilor.

Lucrările agricole se mărginesc la căratul de lemne şi gunoii.

Lipsă de nutreţ. În comitatul Noegrad şi Pojon s'a simţit deja pe alocurea lipsă de nutreţ. Dacă ar intra o iarnă grea e probabil că se va simţi în mai multe locuri lipsă de nutreţ în primăvară.

Sistarea transportului de mărfuri pe Dunăre. Direcţiunea de comunicaţie a societăţii de navigaţiune dunărene aduce la cunoştiinţă, că cu ziua de 13 l. c. n. (Sămbăta trecută) începînd primirea de mărfuri la toate staţiunile ei e sistată pentru anul acesta.

Piaţa cerealelor din portul Brăila.

Operaţiile efectuate în 30, Noem 1 Dec. 1890.

Curvisiano lui Petricioni, grău 2150 hect., 12.50 lei. Curvisiano lui Petricioni, grău 2540 hect., 11.80 lei. Vechler lui G. Nicolopulo, grău 2400 hect., 11.72 1/2 lei. Maris lui G. Nicolopulo, grău 4200 hect., 11.25 lei. Sassu lui G. Nicolopulo, grău 1890 hect., 11.65 lei. Evloghio lui Kirschen, grău 3000 hect., 10.50 lei. Evloghio lui Kirschen, grău 3500 hect., 11.30 lei. Buyes lui I. Dreffus, porumb 4760 hect., 8.70 lei. Perlea lui Peirano, orz 650 hect., 6.40 lei. Maris lui Feitler, orz 1700 hect., 5.70 lei. Maris lui Feitler, orz 1900 hect., 5.70 lei. Maris lui Feitler, orz 1700 hect., 6.15 lei. Grosovic lui Feitler, grău 4100 hect., 11.30 lei. Grosovic lui Feitler, grău 1000 hect., 11.40 lei. Grosovic lui Feitler, grău 700 hect., 11.85 lei.

Preţul mărfurilor.

Piaţa din Braşov, 12 Dec. Grău frumos hect. fl. 6.20, de mijloc 5.60, mai slab 5.20, grău mestecat fl. 4.20, sîcără frumoasă fl. 4.—, de mijloc 3.80, mai slab —.—, orz frumos fl. 3.90, de mijloc 3.70, ovés frumos fl. 2.10, de mijloc 2.40, cucuruz fl. 3.80, mălaiul fl. 3.70, mazerea fl. 5.50, lintea. 6.50, fasolea fl. 4.20, sîmîntă de in fl. 10.—, sîm. de cânepă fl. 5.0, cartofi fl. 1.—, car. ea de vită p. chilo 44 cr. l. carnea de porc 41 cr., carnea de berbec 28 cr.

Piaţa din Făgăraş, 28 Noemvrie. Grău frumos betolitru fl. 5.— până fl. 5.60; grău mestecat fl. 00 fl. 2.50 până fl. 3.80; ovésul fl. 2.40 până fl. 2.68 sîmîntă de cânepă fl. 7.— până fl. 8.—; sîmîntă de in fl. 8.—; până fl. 9.—; fasolea fl. 4.— până fl. 5.0, mazerea fl. 8.— până fl. 9.—; lintea fl. 8.— până fl. 9.—; crumpenele fl. .80 până fl. 1.10; mălaiul fl. 8.— până fl. 9.—; sîu brut 100 chile fl. 20.— până fl. 22.—; unsoarea de porc 65, slîmîna 60—65 cânepa fl. 25.— până 30.—. Un chilo carne de porc 40 cr.; carne de vită 30—32; carne de viţel 26 — până fl. 4.50, sîcra fl. 3.30 până fl. 3.80; cucuruz carne de mel 24 cr.; ouş 6 cu 10 cr., chim fl. 10.— până fl. 12.—; lumini turnate de sîu —.— cr. pîşă

Tîrgul de rimători în Steinbruch. În 13 Dec n. s'au notat: unguresci bîtrîni grei 42— cr. până 43— cr., unguresci grei tineri 43— cr. până 44— cr. de mijloc 44— cr. până 44 1/2 cr., uşori 44— cr. până 45— cr., marfă ţerănească grea —.— cr. până —.— cr., de mijloc 43— cr. până 43 1/2 cr., uşoară 37— cr. până 40.— cr., romănesci, de Bakony, grei —.— cr. până —.— cr., transito grei, —.— cr. până —.— cr., transito de mijloc —.— cr., până —.— cr., transito uşori —.— cr. până —.— cr., transito sîrbesci grei 42— cr. până 42 1/2 cr., transito de mijloc 41— cr. până 42— cr., transito uşori 37— cr. până 40— cr., îngrăşaţi cu cucuruz —.— cr. până —.— cr., îngrăşaţi cu ghindă —.— cr., până —.— cr. per —.— cumpîniţi dela gară.

Bursa de măruri din Budapesta dela 13 Dec. 1890.

Table with multiple columns: Sîmînt, Qualitatea per Hect., Preţul per 100 chilogr., etc. Rows for Grău, Sîcără, Ovés, etc.

Cursul pietei din Sibiu.

Table with 3 columns: Hartie-monetă română, Lire turcesci, Ruble rusesti. Values: 9.10, 10.40, 9.36, 1.34

Bursa de Budapesta.

Table with 2 columns: Renta de aur ung., Obligatiunile desp. regalilor, etc. Values: 102.70, 99.80, 113.50, etc.

Bursa de Viena.

Table with 2 columns: Renta de aur ung., Impriunul căilor ferate ung., etc. Values: 102.95, 99.70, 113.40, etc.

Bursa de Bucuresti.

Table with 3 columns: 14 Dec. n. — 4 oare p. m., Renta rom. per 1875 5%, etc. Values: 101 1/2, 96 3/8, 109 3/4, etc.

Pentru redacţiune responsabil: Andreiu Baltes.

